

560 YTTRANDE VID PLENUM 26.II 1866

RA, Senatens arkiv

Senatorn Snellman – vågade underdånigst fästa Hans Kejsrerliga Majestäts nådiga uppmärksamhet på Ständernas framställning angående primitiva fondens användande, såsom innebärande ett ur finansiell synpunkt formelt misstag.

Ständerna önska nemligen, att primitiva fondens kapital, som nu är utlånadt åt jordbrukare, skall indragas och förvandlas till utländska valutor, för att med dessa förstärka hypotheksfondens kapital.

En sådan operation kan icke genomföras annorlunda, än att de äskade valutorna skulle med Bankens sedlar köpas af hypotheksfonden, det vill säga af Banken sjelf, eller också af enskilda personer, hvilka eljest skulle erbjuda dem åt hypotheksfonden till diskontering, så att i hvarje händelse Banken komme att afgifva de valutor, med hvilka dess fond skulle förstärkas.

För närvarande, då Banken skall öppnas för silfverutvexling, och metalliskt mynt utgöra enda lagliga betalningsmedel, kan primitiva fondens kapital förvandlas till valuta endast genom att indraga dess utlåningar i metalliskt mynt. Detta vore likväl samma operation i en annan form emedan Bankens hypotheksfond skulle nödgas åt cirkulationen återgifva det metalliska mynt, som vid inbetalningarne till primitiva fonden ur densamma indragits.

Senatorn insåg derföre icke, att ifrågavarande indragning af primitiva fondens utlåningar kunde verka på Bankens ställning, om icke indragningen skedde i Bankens sedlar och dessa utan vidare åt Bankens hypotheksfond öfverlemnades, då, ehuru Bankens valuta derigenom icke ökades, likväl proportionen mellan valuta och utelöpande sedlar förändrades, så att Bankens reserv blefve förstärkt – allt under förutsättning att en sådan minskning af cirkulationsmedlet skulle lända landet till gagn.

Då det derföre syntes Senatorn tydligt, att ingen möjlighet gäfves att genom indragning af primitiva fondens kapital öka beloppet af valuta i Banken, och Ständernas underdåniga framställning härom alltså berodde på ett misstag, vågade Senatorn underdånigst åt Hans Kejsrerliga Majestät öfverlemnna, huruvida samma framställning skall i Hans Kejsrerliga Majestäts nådiga proposition till Ständerna bibehållas.

För öfrigt och ehuruval Senatorn, i likhet med Senatorn Baron von Born ansåg att instruktion för Bankfullmäktige berodde af Ständernas initiativ å hvarje landtdag fann Senatorn sig likväl, alldenstund Hans Kejsrerliga Majestät, enligt Minister Statssekreterarens ofvanberörde skrifvelse, anbefallt Kejsrerliga Senaten att i enlighet, med de af Ständerna framställde önskingar och förslag utarbete ny proposition i ämnet, för sin del förhindrad att ifrågavarande instruktion ur förslaget till propositionen utesluta.

561 J. V. SNELLMAN – J. W. G:SON SNELLMAN
28.II 1866

RA, J. V. Snellmans samling

Käre broder.

Förlåt, att intet svar följt på Dina båda bref. Jag har dröjt tills

Herloffsons affär afgjord.

Banken har stretat emot så i ett som annat. Vårt förråd af pennimynt i silfver och koppar är endast 900 000 mk. Äfven häraf äro 300 000 banken påtvungna. Herrarne der insågo icke, att Ryska skiljemyntet måste falla i kurs och försvinna ur rörelsen, och trodde icke, hvad jag härom äfven i officiel skrifvelse redan i September sade dem. C:a 700 tusen mk äro redan utgifna.

10 Utan berättigande och oförståndigt inskränktes utvexling af 3 och 1 marks sedlar. Repeterade befallningar hafva meddelat Banken att anskaffa sådane och torde nu förråd finnas i alla kontor.

Vi behöfva sistnämnda i rörelsen till en början, för att upphjelpa förrådet af 1 och 2 marksstycken. Ty oaktadt det mest ansträngda arbete komma vi till den 13 Mars icke mycket öfver 4 miljoner mark färdigt fullhaltigt mynt – således fem miljoner in summa. Det är ungefär 9 miljoner myntstycken – lätt sagdt, men icke snart gjordt. Sök att få folket att hålla sagde småsedlar – de icke trasiga åtminstone, ännu tre å fyra månader. Tre marks sedlarne borde blifva nödvändiga ända tills vi få fem marks sedlar i stället.

20 Herloffsons affär är ställd efter hans önskan – endast han kan skaffa god säkerhet.

Hvad de öfriga beträngda angår gaf jag Ditt bref åt Björkman. Han försäkrade, att Bankdirektionen sökt hjelpa. Men det synes ju, att det mesta varit ruttet kängt för detta. Jag trodde icke att äfven Uleåborg var så insyltadt i Banken.

Goda tidender har jag G<ud> V<are> L<of>. Allt reder sig småningom i myntaffären. Deremot Norden bekymmer gifvande. Hvar skola medel tagas till undsättning utan ända!

30 Begagna affären p<er> Duncker till er orts bästa. Bilda en förening, tillsätt förvaltning. De stora gifva sina namn och taga säkerheter af de små. Pengar finnas till något litet öfver 6 pr<o><ent>. Några goda namn solidariska äro för oss säkerhet nog. H:s M:ts bifall väntas dagligen, och då äro pengarne genast färdiga.

Helsa vänligt Fru och barn från oss alla. Med all vänskap.

Broderligen
Joh. Vilh. Snellman

H:fors d. 28 Febr. 1866.

40

562 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 28.II
1866

HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator och Riddare.

Åter tager jag mig friheten att besvära med en ödmjukaste anhållan, hvars uppfyllande synnerligen ligger mig om hjertat.

50 Frågan om brobyggnaden öfver Uleåelf har lyckligt och snabbt blifvit afgjord uti Kejsrerliga Senaten och det för företagets utförande härstädes Konstituerade bolaget, är villigt att utan dröjsmål gripa storverket an.

Då aktieegarne inbetalt en del af sina teckningar och circa 40 000 Mark erhålles ifrån ränteriet, så kunna diverse förberedande arbeten, såsom stensläpning m. m. vidtaga nu genast och en god undsättning åt